

‘Groene’ logica: geen nieuwe kerncentrales omdat anders de dure wiebelstroom van windmolens overbodig wordt

Posted on 20 juni 2026 by Arnout Jaspers

Als het kabinet-Jetten van totaal onpraktische D66-veranderkundigen niet snel valt, staat Nederland een drama van stagnatie te wachten waarbij de impotentie van het kabinet-Rutte IV verbleekt. Let wel: stagnatie van beleid. Dit betekent geenszins dat de ontwikkelingen buiten de Haagse kaasstolp stagneren, die verslechteren alleen maar.

We moeten nog minstens een week wachten op de definitieve plannen voor ‘stikstof’, maar alle lekken tot nu toe wijzen op een hopeloze herhaling van zetten die niets ‘los gaat trekken’. Maar boeren kunnen van landbouwminister Jaimi van Essen nu subsidie krijgen voor een elektrische tractor, dus dat scheelt straks uitlaatgassen in de Haagse binnenstad als die tractoren massaal naar het Binnenhof trekken.

Daarover een volgende keer.

'Hernieuwbare' energietransitie

Op migratie is het kabinet van het begin af aan op zijn handen blijven zitten, want, zo was de mantra, half juni gaat het EU-migratiepact van start, en dan wordt ons probleem als bij toverslag door Europa opgelost. De geheel voorspelbare realiteit is dat de asielinstroom van tussen de achthonderd en duizend personen per week [nog geen enkele afzwakking vertoont](#).

Ook daarover wellicht een andere keer.

Ondertussen klampt D66-minister van Klimaat en Groene Groei, Stientje van Velthoven, zich kansloos vast aan de 'hernieuwbare' energietransitie zoals die tijdens Rutte IV in gang gezet is door de grote D66-roerganger Jetten, en voortgezet in het kabinet-Schoof door eeuwige tassendraagster Sofie Hermans. In haar laatste dagen als demissionair minister beloofde Hermans nog gauw even vier miljard euro subsidie aan twee nieuwe windparken op de Noordzee die [anders niet gebouwd zouden worden](#). Dat gaat Van Velthoven zeker niet terugdraaien.

Er wordt met miljarden gesmeten naar nog meer windenergie, alsof dat niet meer dan parkeergeld is, terwijl stroom uit wind en zon op piekdagen nu al niet inpasbaar is in ons elektriciteitsnet. Dit staat in schril contrast met de dwangneurotische 'zorgvuldigheid' waarmee drie opeenvolgende kabinetten aanstalten aan het maken geweest zijn tot wellicht ooit twee à vier kerncentrales bijbouwen.

Terwijl de maakindustrie in Nederland massaal op zoek is naar de nooduitgang wegens torenhoge energiebelastingen en uit de hand lopende netcongestie, neemt de Nederlandse overheid er gerust jaren de tijd voor om te onderzoeken wat de beste plaats is voor een nieuwe kerncentrale.

De consequentie is dat netbeheerder Tennet nu al zeker weet dat de netcongestie niet voor 2035 opgelost gaat worden, en of het daarna lukt is nog maar de vraag. Die netcongestie wordt namelijk veroorzaakt door de gigantische, onvoorspelbare pieken en dalen in de stroomproductie van zonnepanelen en windmolens.

Bestuurlijke krampachtigheid

We wisten al jaren dat dit ging gebeuren, en als daar van het begin af aan bestuurlijk op geacteerd was, hadden we nu vier kerncentrales in aanbouw in Borssele en op de Tweede Maasvlakte. Die konden dan naadloos de rol van de Nederlandse kolencentrales overnemen. We hebben in onze hernieuwbare wijsheid namelijk een wet aangenomen volgens welke die in 2030 moeten sluiten of volledig overstappen op biomassa die nog meer CO2 uitstoot dan kolen.

Dat 'zorgvuldige' zoeken naar 'de beste' locatie voor een nieuwe kerncentrale is ook weer zo'n schoolvoorbeeld van bestuurlijke krampachtigheid. Een kerncentrale neemt niet meer plaats in dan een Ikea, maar het is wel handig om die aan de kust te plaatsen zodat er altijd voldoende koelwater is. Ook wil je een paar kilometer afstand tot de dichtstbijzijnde stad. Dan blijven er in het volgepakte Nederland een beperkt aantal locaties over, waarvan de overheid er drie met name benoemd heeft: bij Borssele, bij Terneuzen, of op de Tweede Maasvlakte. Welke van die drie is 'de allerbeste'? Dat doet er niks toe omdat je uiteindelijk op al die plaatsen kerncentrales zult moeten bouwen (en bij Chemelot in Limburg).

Maar onze bestuurders willen zich indekken tegen bezwaarprocedures van anti-kernenergiefanaten, die ergens in de kleine lettertjes van de milieuwetgeving hebben ontdekt dat de overheid 'de beste' locatie voor de eerste nieuwe kerncentrale moet kiezen. Als de rechter achteraf, als eindelijk een eerste locatie is aangewezen, op aangeven van Greenpeace vindt dat er ergens in Nederland, alles afwegende, een nog betere locatie te vinden was geweest, dan moet de hele jaren durende procedure overnieuw en trekt Greenpeace de champagne open.

En hier komt de locatie Eemshaven in beeld. Ook de Eemshaven is prima geschikt voor een kerncentrale, maar die locatie is in een vroeg stadium van de lijst gehaald 'wegens de aardbevingsschade in Groningen'. Dat is op zich een beschamend staaltje bestuurlijke lafheid, maar daarover zometeen.

Om het risico uit te sluiten dat Greenpeace het besluit voor de eerste nieuwe kerncentrale in, zeg, Borssele achteraf gaat aanvechten met het argument dat de wellicht betere locatie Eemshaven niet in de selectieprocedure is meegenomen, heeft Hermans puur formeel de locatie Eemshaven toch weer op de lijst gezet. Zij verzekerde echter dat de selectie in feite niet bij de Eemshaven zou uitkomen. Je moet wel veranderkundige zijn om te denken dat je dan jaren later bij de rechter

nog geloofwaardig bent als je beweert dat je objectief Borssele als 'de beste' locatie hebt geselecteerd.

Onoverkomelijke opgave

Inmiddels heeft het ministerie van Economische Zaken door Tennet laten bekijken welke van die vier locaties het meest geschikt is om twee grote kerncentrales te bouwen. Dit rapport, dat nog niet openbaar is, maar 'in bezit van *de Volkskrant*', zoals dat zo mooi heet, concludeert dat (tromgeroffel...) de Eemshaven het meest geschikt is.

Bij Borssele en op de Tweede Maasvlakte zou de stroom uit kerncentrales het hoogspanningsnet overbelasten, omdat daar in de komende jaren ook heel veel windstroom moet worden aangeland, terwijl Eemshaven nog wel ruimte heeft. Maar de provincie Groningen wil absoluut geen kerncentrale.

De Volkskrant constateert triomfantelijk dat de schiet-in-eigen-voet-operatie van de overheid hiermee compleet is: de als juridische indekker toegevoegde locatie Eemshaven is de beste, maar die willen niet, dus kunnen er waarschijnlijk helemaal geen nieuwe kerncentrales gebouwd worden. Overal elders in de EU kan het wel, daar staan momenteel een slordige honderd kerncentrales stroom op te wekken, maar alleen voor Nederland is dit een onoverkomelijke opgave. Net zoals ook alleen in Nederland bouwen en ondernemen grotendeels onmogelijk is, omdat de eigen stikstofwetgeving een onneembaar obstakel vormt.

Dat rapport van Tennet kunnen we naar de prullenbak verwijzen, ook zonder dat we het hebben mogen lezen. Dezelfde geluiden waren in eerdere rapporten van Tennet te horen: kernenergie zit windenergie in de weg op het hoogspanningsnet, dus kan kernenergie niet. Tennet houdt zich namelijk aan het door Jetten afgekondigde dogma, dat de hoofdmoot van de Nederlandse stroomvoorziening uit wind op zee moet komen, en al het andere moet daarvoor wijken.

Zo wordt kernenergie alleen maar een probleem erbij, in plaats van een oplossing, precies wat Jetten en geestverwanten eigenlijk willen.

Zet dat dogma overboord, en zelfs een veranderkundige beseft: kerncentrales maken nieuwe windparken op zee overbodig, dus hoeft in Borssele en de Tweede Maasvlakte geen nieuwe windstroom te worden aangeland. Niet de kerncentrales,

maar die overbodige windparken veroorzaken de congestie op het net.

Is het bestuurlijk lastig om die geplande windparken te annuleren? Totaal niet. Onlangs zijn tenders voor andere nieuwe windparken mislukt: niemand wilde ze zonder subsidie nog bouwen. Dus smeet Hermans er vier miljard euro extra subsidie tegenaan. Hou daar mee op, en niemand heeft het meer over die geplande windmolenparken.

Groningse heiligverklaring

Tenslotte nog even over de reden dat Groningen op erewoord van de overheid nooit een kerncentrale op z'n grondgebied zal hoeven toelaten: 'wegens de aardbevingschade'. Hier bereikt de heiligverklaring van het Groningse slachtofferschap z'n absurde hoogtepunt. Voor de duidelijkheid: de gasbevingen zijn duizenden malen te zwak om enige indruk te maken op de fundering van een kerncentrale.

Maar deze treurnis heeft met reële risico's niets meer te maken. Media en politiek zijn compleet ingekapseld door de framing van extreme anti-kernenergieactivisten, als zou een kerncentrale een gevaarlijk, milieuvervuilend monster zijn dat de leefbaarheid van een hele provincie aantast. 'Dat kunnen we de Groningers na al die aardbevingsellende niet ook nog aan doen.'

In feite zou de bouw van twee grote kerncentrales jaren lang duizenden Groningers van goedbetaalde banen voorzien, en de rest van deze eeuw honderden. Bedrijven met een grote stroombehoefte vestigen zich graag vlak bij kerncentrales, dus het zou de hele regio een economische boost geven.

Overbodige windmolenparken

Maar de provincie zeg 'njet!' tegen kerncentrales in de Eemshaven. Zogenaamd uit medeleven met die arme, getraumatiseerde Groningers, maar er speelt meer. Groningen, zetel van de Diederik Samsoms Gasunie, wil de West-Europese groene waterstofhub worden. Ten noorden van Groningen staan grote windmolenparken gepland, die groene waterstof moeten gaan produceren voor die hub.

Kerncentrales dreigen die windmolenparken overbodig te maken, en ondergraven zo het bestaansrecht van die groene waterstofhub, waar miljarden aan subsidie

voor klaargezet zijn door Jetten en diens opvolgers.

Hier moet een echte veranderkundige toch eens kritisch naar kijken.

Wynia's Week kampt nooit met energiegebrek en brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [**Doet u \(weer\) mee?**](#) Hartelijk dank!